

MEG DANCE *party*

AUTORI

Glas autora!

**MEG
DANCE**
party

AUTORI

Glas autora!

Nema pravog
Megadance
Partyja bez –
MEGADANCE
AUTORA!

Parafrazirajući jedan slogan, autori, bez sumnje, čine svijet ljepšim – i svaki tulum boljim!

Gljučni element svake zabave je, naravno, njen soundtrack: hitovi koji pozivaju na plesni podij, refreni koji se pjevaju uglas, melodije koje bude uspomene i zarazni ritam koji je, kako kaže jedan od ljudi u ovoj knjižici, „motor pokretač cijele pjesme“.

Svega toga ne bi bilo bez ljudi koji stoje iza te playliste: autora glazbe i teksta, aranžera i producenata. Njihovo umijeće, talent, kao i predanost te rad tijekom hrvatske „dance groznice“ devedesetih godina prošlog stoljeća učinili su neke tada mlade izvođače današnjim mega zvijezdama, a brojne njihove singlove današnjim evergreenima. Cijelo to vrijeme autori su uglavnom ostajali u sjeni, iza kulisa i izvan dosega reflektora i TV kamera.

Ponovni uzlet hrvatskog dancea i zanimanje generacije Z za klasicima poput „Tek je 12 sati“, „Iza ponoći“, „Beba“ ili „Ja sam vlak“, prilika je za ispravak i upoznavanje javnosti s „Megadance autorima“ koji su te pjesme stvarali, oblikovali i pripremali za njihovo tridesetogodišnje putovanje do zagrebačke Arene 2024.

Zahvaljujući stručnoj službi ZAMP Hrvatskog društva skladatelja, kroz ovu knjižicu i niz intervjua na portalu Glazba.hr konačno se čuje i njihov glas. Otkrit će vam kako su nastali najveći hitovi hrvatskog dancea, kako je živjela, disala i plesala ta scena devedesetih, što je tada bilo bolje i zbog čega se te pjesme i danas sviđaju novim tinejdžerima.

Mnogima od njih te su pjesme obilježile karijeru i omogućile ispunjen život, između ostalog, zahvaljujući i honorarima koje im služba ZAMP redovito isplaćuje kad god se te pjesme emitiraju na radijskim i tv postajama, streamaju na digitalnim servisima ili izvode na koncertima i nastupima po cijeloj zemlji. To je naš posao i s ponosom ga i odgovornošću obavljamo za sve glazbene kreativce, napravili oni jednu pjesmu ili stotine njih.

Listajući ovu knjižicu prepoznat ćete neka poznata lica i upoznati nova, no poslije toga je najbolje odabrati neku dance playlistu na omiljenom streaming servisu ili – zašto ne? – iskopati stari kazetofon i kazete i prepustiti se dobro poznatim ritmovima.

Stigao je taj petak, zato udri jače, manijače, zavedi nas da ne bude dosadno!

BORIS ĐURĐEVIĆ:

Ne mogu pobjeći od RITMA U SEBI

Boris Đurđević autor je nezaboravnih hitova Colonije, talentirani aranžer i producent kojem je ritam još uvijek pokretačka snaga i inspiracija...

— Koji je bio vaš prvi doticaj s danceom, kako ste se upoznali s tim žanrom muzike?

Uvijek sam bio ljubitelj elektronske plesne glazbe, još od početka 80-ih godina. **Kraftwerk, Depeche Mode, Yazoo, Erasure i Jean Michel Jarre** su bili prvi bendovi koje sam počeo slušati, a kasnije i cijeli disco pokret koji je postao abnormalno popularan. Krajem 80-ih sam počeo skladati i programirati prve pjesme kada sam shvatio da je to moj put, moja ljubav i moj životni poziv. U isto vrijeme počela je i moja karijera DJ-a po lokalnim slavanskim klubovima, a 1993. sam počeo raditi kao producent i voditelj na vinkovačkom radiju VFM te sam, slušajući i konzumirajući plesnu glazbu, naučio puno toga.

— Koja se priča krije iza nastanka hita „Za tvoje snene oči“?

Htio sam da produkcijski zvuči kao zadnji krik sa svjetskih plesnih top lista.

Hrvatski tekst je nastao bukvalno za dvadesetak minuta, smislio sam ga na putu od kuće do studija. Kada je **Indira** otpjevala pjesmu, poslao sam ju **Nenadu Čirjaku** da se malo nešto “prodere” na talijanskom jeziku, činilo mi se fora jer smo to čuli na proputovanju talijanskim klubovima. Dobio sam od njega nekoliko *tejkova* pa sam ih narezivao, slagao. Njihovi DJ-i su bili i animatori koji su se non-stop nešto derali i animirali ljude na ples. Htio sam to ubaciti u pjesmu kao štos. I eto, od jednostavne ideje nastao je hit!

— Što je (bilo) najbitnije za dobru dance pjesmu?

Ja sam uvijek vodio računa o produkciji. Radio sam to studiozno jer sam želio da mi pjesme zvuče “svjetski”. Iz svega što sam naučio slušajući plesnu glazbu i radeći kao DJ, koristio sam elemente, šablone, znao sam da melodija mora biti zarazna, ne prekomplicirana, ali ne i banalna. Mora biti *catchy* te skupa s tekstom činiti cjelinu koja će ljude tjerati da pjevaju i plešu. Tekstovi koje sam pisao bili su odraz mog tadašnjeg života, mojih prijatelja ili priče koje sam čuo

od nekoga. U svakom tekstu ima neke istine. Prije svega, trudio sam se biti originalan.

— Kako danas gledate na razdoblje devedesetih u domaćoj glazbenoj sceni, što je primjerice bilo bolje u odnosu na danas?

Tehnološki smo bili ograničeni. Imali smo malo i od toga smo znali napraviti puno! Bili smo kreativniji jer su alati bili primitivni, za razliku od danas. Danas je hiperprodukcija i hiperproizvodnja svega, teško je biti originalan. Devedesetih smo se željeli zabaviti, pjevati i plesati jer nas je rat osakatio na sve moguće načine, a danas je zabava postala luksuz zbog brzine tehnologije, života i takvog načina razmišljanja. Sve leti, a ne leti nikamo zato smo nostalgični. Tih godina smo voljeli hrvatsku glazbu, danas je više ne volimo, jer danas postoji glazba iz regije koja je obuzela sve.

— Zbog čega su neke od pjesama iz tog razdoblja preživjele do danas i još uvijek su na repertoaru diskoklubova i tulumu?

Zbog kvalitete i nostalgije. Te pjesme su dotakle ljude svojim ritmom i melodijama onda, pa tako i danas. Umjetnost je imati publiku jer publika te čini nezaboravnim. Sve što su ljudi voljeli nekad, voljet će uvijek, a do kad će te pjesme ostati, odlučit će samo vrijeme.

— Kakvu glazbu radite danas? Postoje li neki planovi ili neostvarene želje na glazbenom polju?

Dan danas radim plesnu i pop glazbu, okušao sam se u mnogim stilovima, ali ne mogu pobjeći od ritma koji svira u meni. Kroz glazbu sam ostvario mnogo toga, tako da se veselim daljnjim nepredviđenim situacijama! |

BORIVOJ VINCETIĆ:

Našim danceom približili smo se svjetskoj produkciji

Borivoj Vincetić autor je niza pjesama tijekom dance groznice devedesetih te akter scene koja se, iz današnje perspektive, čini poprilično živa i dinamična...

— Koji je bio vaš prvi doticaj s danceom, kako ste se upoznali s tim žanrom muzike?

Prvi doticaj zbio se u vrijeme kada smo moj dugogodišnji prijatelj i suradnik **Davor Devčić Daga** i ja započeli suradnju s **Ivanom Banfić**. Prva pjesma koju smo joj ponudili stilski se naslanjala na ono što obojica najviše volimo, ono što smo do tad jedino i radili, a to su funk i soul. No, na zahtjev Ivaninog tadašnjeg supruga i managera **Roberta Magića**, Daga se u glazbenom i produkcijskom smislu okrenuo tada aktualnoj svjetskoj dance produkciji ne bismo li I BEE što više približili svjetskim trendovima. Kako sam primarno bio zadužen za tekstove i sukreiranje melodija, shvatio sam da mi to

daje puno veću mogućnost i širinu u autorstvu, te slobodu da idem do granice gdje do tad – a pogotovo u plesnoj glazbi – hrvatski tekstopisci još nisu išli. Dagina vrhunska produkcija i vrlo provokativni tekstovi time su stvorili temelj cjelokupnog I BEE projekta.

— Koja se priča krije iza nastanka hita „Tvoje tijelo“? Postoji li neka zanimljiva anegdota?

U vrijeme nastanka hita “Tvoje tijelo”, iza mene je bilo već mnogo projekata koje sam odradio u svojstvu aranžera, producenta, kompozitora ili tekstopisca. **Guido Mineo** je upravo završavao tadašnji album **Tonyja Cetinskog**, no nedostajalo je materijala, a rokovi za izdavanje albuma su bili pred vratima. Stoga me Guido, putem managera **Zorana Škugora**, zamolio bi li napravio nešto u najkraćem roku, s njegove dvije osnovne glazbene ideje. Pristao sam, dobio na kazeti osnovne melodijske linije te u svega nekoliko dana napisao tekstove i aranžmane i sve odsvirao i isprogramirao. Odmah potom u tonskom studiju kod **Janka Mlinarića Trulog** otpjevani su vokali, a **Zvonimir Bučević Buč** je, koliko se sjećam, dosnimio “živu” bas gitaru.

Tako su kao, de facto, “popuna minutaže” na Tonyjevom albumu, nastale pjesme “Tvoje tijelo” i “Zauvijek tvoj”.

— Što je (bilo) najbitnije za dobru dance pjesmu?

Produkcija i tekst. I tada, kao i sada, imati dance hit na hrvatskom tržištu značilo je biti u potpunosti u toku s aktualnom svjetskom dance produkcijom kako u klubovima pjesma instrumentalno ničime ne bi odskakala u odnosu na svjetske hitove. No, po mom mišljenju, neizrecivo veliku važnost ima i tekst koji mora privući, “zakačiti” domaću publiku, te svojom atraktivnošću, kvalitetom pa i doskočicom biti uz bok produkciji.

— Kako danas gledate na razdoblje devedesetih u domaćoj glazbenoj sceni, što je primjerice bilo bolje u odnosu na danas?

Gledam sa sjetom. Kao prvo, bio sam 30 godina mlađi, ali šalu na stranu, cjelokupna dance scena disala je zajedno. Bilo je pozitivne konkurencije, ali i prekrasnih i kreativnih suradnji. Glazbenici su se trudili pratiti svjetske trendove i nastojali ih prilagoditi ukusu domaće publike. No, dojma sam da se to nije odnosilo samo na dance scenu, nego općenito. Govorim to zato, jer sam kao autor i producent stvarao i u drugim žanrovima (**Zorica Kondža, Jimmy** iz Neki to vole vruće, **Ivana Plechinger, Azzurro, Marina Tomašević, Novi fosili**...) i u suradnji sa svima osjećaj je bio isti.

— Zbog čega su neke od pjesama iz tog razdoblja preživjele do danas i još uvijek su na repertoaru diskoklubova i tulumu?

Opstale su samo i jedino zbog svoje istinske kvalitete koja je u vrijeme njihova nastanka često bila osporavana od brojnih glazbenih kritičara, pa i legendi hrvatske glazbene scene. No, izdržale su test vremena i time je sve rečeno.

— Kakvu glazbu radite danas? Postoje li neki planovi i/ili neostvarene želje na glazbenom polju?

Nakon dugogodišnje pauze u objavljivanju novih pjesama, u kojoj sam se bavio drugim stvarima nevezanim za glazbu, skupilo se podosta novog materijala, glazbe i tekstova u obliku gotovih pjesama koje sada polako dobivaju svoje ruho u mom kućnom studiju. Uskoro, točnije kada osobno budem u potpunosti zadovoljan učinjenim, predstaviti ću ih javnosti u suradnji s odabranim izvođačima i siguran sam da će naći svoj put do publike. Neostvarene želje su mi suradnje s pojedinim hrvatskim izvođačima, ali vjerujem da će uskoro biti ispunjene. |

DAVOR DEVČIĆ:

Za dobru plesnu pjesmu trebate PRAVILAN RAD MOTORA!

Davor Devčić svestrani je autor i producent niza hitova iz devedesetih, a u intervjuu otkriva što je to motor koji je pjesmama potreban za sigurnu vožnju i dobru kilometražu...

— Koji je bio vaš prvi doticaj s danceom, kako ste se upoznali s tim žanrom muzike?

Došao sam iz druge glazbe, koja je *funky disco* kraja sedamdesetih i početka osamdesetih. Nakon upoznavanja sa **Ivanom Banfić** i njezinim tadašnjim partnerom, kasnije suprugom, i menadžerom **Robertom Magićem** i domoljubne pjesme “Ja gradim tvoj dom” na kojem je pjevala Ivana, dogovorili smo se da počnemo raditi tada najsuvremeniju dance glazbu – *eurodance*. Taj pravac je dolazio uglavnom iz Njemačke i Italije, a predstavljali su ga **2Unlimited, Capella, Usura, Culture Beat**... Tada sam nabavio nove CD-e i preslušavao danima da proniknem u “kod” te ritmike, melodije i

instrumenata. Kako, srećom, imam “analitički” sluh i mogu “skinuti” većinu žanrova, za dva, tri mjeseca smo već imali njezin prvi dance hit “Ti si bolji”.

— **Koja se priča krije iza nastanka hita „Šumica“ koja je jako streamana na Spotifyju? Postoji li neka zanimljiva anegdota sa snimanja pjesme?**

Šumica je, recimo, “popuna” na albumu, zadnja pjesma koja je snimljena za “Istinite priče vol. 1”. Cijeli album je zapravo u drugom stilu, spomenutom eurodanceu, imamo dvije balade, a „Šumica“ je nastala iz zanimanja za *tribal*, ono što je kasnije bio *tribal house*, s dosta etničkih elemenata. Može se primijetiti da ima puno udaraljki. Pjesma je, kao i svi hitovi, nastala bez ikakva očekivanja i kalkulacije. **Borivoj Vincetić** je pogodio sa tekstom i uspjeh nije izostao. Ima još jedna zanimljivost: spot je snimljen na Zrću, puno prije nego je to postalo „Zrće“.

— **Što je (bilo) najbitnije za dobru dance pjesmu?**

Sebi sam nekako izmislio pojam “motor”. Motor je odnos osnovnih instrumenata koji čine ritmičnu bazu. Odnos je to ravnih i sinkopiranih elemenata u bubnju, udaraljka, basu, sintesajzerima, ali i vokalu. Da bi napravili dobru plesnu pjesmu u bilo kojem žanru, osim melodije i teksta,

morate omogućiti pravilan rad motora. Sjećamo se da su se oko 1995. dance euforiji pridružili i producenti koji sa tim žanrom nisu bili na “ti”, pa su rezultati bili prilično manjkavi. Stoga bih preporučio svakome tko kreće u stvaranje glazbe – slušati, analizirati, slušati. Svaki dan.

— Kako danas gledate na razdoblje devedesetih u domaćoj glazbenoj sceni, što je primjerice bilo bolje u odnosu na danas?

Pitajte isto pitanje bilo koga od nas autora koji je tada radio dance – **Boytronica, D’Knocka, Miru Buljana, Denisa Curmana** ili mene, ali i tadašnje izvođače – odgovor će biti isti: puno više se pratilo i slijedilo ono što je tada bilo suvremeno u Europi i svijetu nego danas. S druge strane, danas ima izvrsnih mladih producenata i autora, ali kao da se ne uspijevaju probiti u mainstream. Je li to do medija ili prevelike zatvorenosti u žanr, na to pitanje nemam odgovor.

— Zbog čega su neke od pjesama iz tog razdoblja preživjele do danas i još uvijek su na repertoaru diskoklubova i tulumu?

Moje mi kćeri svako malo jave s nekog tulumu da se „vrtila Šumica“. Preživjele su kao i stotine drugih hitova u povijesti popularne glazbe. Jednostavno: melodija i ritam “nose”. Dobre su melodije, tekstovi i ritam. Pa čak i taj sound devedesetih se danas vraća na glavne dance top liste i playliste, pa je to mladima novo. Ili ih jednostavno nije briga jer tehnološki, u osnovi, od 2000. nije se mnogo promijenilo.

— Kakvu glazbu radite danas? Postoje li neki planovi i/ili neostvarene želje na glazbenom polju?

Već 15 mjeseci postoji projekt *Groovetastic* kojeg smo kao autori osnovali **Andelko Preradović** i ja, a pridružila nam se pjevačica **Sabina Špoljar**. Pripadamo “gornjem domu” najizvođenijih unutar naše diskografske kuće. Uz to, radim puno glazbe za strana tržišta bez obzira je li to glazba za film, TV ili strane izdavače. U međuvremenu, otkako imam vlastiti studio, napravio sam glazbu za TV seriju “Počivali u miru”, film “Djeca Jeseni” i na desetke reklamnih songova za naše poznate brandove.

Plan je vratiti se u hrvatsku produkciju i autorstvo u punom smislu i ponuditi hrvatskoj sceni malo drukčiji pristup i zvuk. Mislim da su sada uvjeti za to slični kao početkom devedesetih. Ljudi su željni drukčijeg zvuka nego što je to u standardnom eteru. |

MEG
DANCE
party

AUTORI

FAYO:

Važno je imati neki LUCKASTI STIH

*S više od 800 djela u bazi autora HDS ZAMP-a, **Faruk Buljubašić Fayo** jedan je od najplodnijih domaćih autora...*

— **Koji je bio vaš prvi doticaj s danceom, kako ste se upoznali s tim žanrom muzike?**

Dance sam pratio na svjetskoj sceni još krajem osamdesetih i početkom devedesetih. Tu je bio i nezaobilazni Dino Dvornik koji nas je sve učio ritmu.

— **Koju biste svoju autorsku pjesmu posebno izdvojili iz tog perioda i zašto?**

Jako mlad sam napisao pjesmu “Beba” za Sennu M, ta pjesma je bila i sami početak Cro-dance pokreta pa je možda zato značajna.

— **Što je (bilo) najbitnije za dobru dance pjesmu?**

Važno je imati neki fora stih, luckast ili provokativan, zatim što neobičniji naziv pjesme...

— **Kako danas gledate na razdoblje devedesetih u domaćoj glazbenoj sceni, što je primjerice bilo bolje u odnosu na danas?**

Scena je bila ozbiljnija, izvođači uporni, kreativni i spremni za ulaganja u projekte. Bili su to veliki koncerti, putovanja, druženja, a duh koji je sve autore i izvođače u to vrijeme povezivao je neponovljiv.

— **Zbog čega su neke od pjesama iz tog razdoblja preživjele do danas i još uvijek su na repertoaru diskotekova i klubova?**

Jednostavno zato što su napravljene dobro. One i danas dobro zvuče, bude nostalgiju, tako je uvijek sa evergreenima.

— **Kakvu glazbu radite danas? Postoje li neke neostvarene želje na glazbenom polju?**

Danas radim sve stilove glazbe kao i tada. Istovremeno sam radio i tamburaše i dance i pop, **Sennu M, Kasandru, Gazde, Ninu Badrić, Severinu, Massima...** Danas radim jednako šaroliko: **Željko Bebek, Lidija Bačić, Divlje jagode, Damir Kedžo** itd. Nemam neostvarenih želja, još uvijek volim pisati i neka to potraje. |

GUIDO MINEO:

Za dobru dance pjesmu NAJBITNIJI JE RITAM

Guido Mineo jedna je od nezaobilaznih figura (ne samo!) hrvatske dance scene devedesetih te autor i producent kojeg zoveš kad ti treba hit! Danas je daleko od domaće glazbene industrije te uživa stvarajući za svoju kćer Haiyti...

— Koju biste svoju autorsku pjesmu posebno izdvojili iz razdoblja devedesetih?

Izdvojio bih pjesme koje sam napisao za **Tonyja Cetinskog**: „23. prosinac“ zajedno s autorom teksta **Nevenom Palečekom** i „Ja sam zaljubljen“ za koju je tekst napisala **Alka Vuica**, te „Metak“ kojeg sam napravio za **Vlatku Pokos**, također u suradnji s Nevenom Palečekom.

— Što je (bilo) najbitnije za dobru dance pjesmu?

Najbitniji je ritam, odnosno *kick drum*.

— Kako danas gledate na taj period u domaćoj glazbenoj sceni, što je primjerice bilo bolje u odnosu na danas?

Bilo je više hitova. Cijela glazbena scena je tada bila pod utjecajem Domovinskog rata. Svako vrijeme nosi svoje.

— **Koliko je radijski eter podržavao dance glazbu tada? Kako biste usporedili sustav autorskih prava nekad i sad?**

Ja nisam bio klasični dance producent. Radio sam za **Olivera** i Tonyja koji nisu klasični dance artisti, ali pjesmu „Morski vuk“ napravio sam u dance stilu. Sustav autorskih prava onda i danas nije se puno mijenjao. U Hrvatskoj su jako dobro zaštićena autorska prava, kao u njemačkoj GEMA-i.

— **Zbog čega su neke od pjesama iz tog razdoblja preživjele i još uvijek su na repertoaru diskoklubova i tulumu?**

Mladi su prepoznali jednostavnost melodije, kao i pjesme koje su tjerale na ples.

— **Kakvu glazbu radite danas? Postoje li neki planovi i/ili neostvarene želje na glazbenom polju?**

Trenutno radim glazbu za moju kćer **Haiyti** u Njemačkoj. Ona je postala zvijezda hip-hop scene i dobitnica njemačkog Grammya, nagrade Echo. Moje hitove iz devedesetih pjevala je kad je bila mala i podsjećaju je na njezino djetinjstvo. |

ILAN KABILJO:

Želja mi je snimiti još JEDAN ALBUM

Iako već dugo ne piše i ne izvodi, pjesme Ilana Kabilja su i dalje neizostavan dio svakog boljeg tuluma. Veseli pročitati da ima želju za povratkom glazbi...

— Koji je bio vaš prvi doticaj s danceom, kako ste se upoznali s tim žanrom muzike?

Oduvijek sam slušao plesnu glazbu. Tata Alfi je, dok sam bio mali, kupovao ploče Quincyja Jonesa, Earth Wind & Fire i sličnih funky izvođača. Nakon toga sam slušao Chic, Sister Sledge, Nilea Rogersa, Duran Duran, pogotovo njihov prvi album... Taj plesni ritam se razvio u dance muziku 90-ih godina.

— Koja se priča krije iza nastanka hita „Kad nema ljubavi“? Postoji li neka zanimljiva anegdota?

Tu pjesmu sam napisao 1992. godine i imao sam refren koji je glasio “u ime ljubavi”. Kasnije, negdje 1995. godine zamolio sam Vannu da napiše cijeli tekst za glazbu i ona je preoblikovala pjesmu u sadašnji hit, “Kad nema ljubavi”.

— Što je (bilo) najbitnije za dobru dance pjesmu?

Dobar groove i uholaža od refrena.

— Kako danas gledate na razdoblje devedesetih u domaćoj glazbenoj sceni, što je primjerice bilo bolje u odnosu na danas?

Bolje je bilo to što nismo svi bili online, nismo imali Internet i sve je bilo prisnije i jednostavnije, koliko god to glupo zvučalo. Internet nam daje neograničene mogućnosti, osobno se pogubim od svih tih ideja i mogućnosti koje nam pruža online virtualni svijet i život. To razdoblje 90-ih godina je meni bilo odlično, imali smo ritam mašine i samplere, synthove za raditi muziku...

— Zbog čega su neke od pjesama iz tog razdoblja preživjele do danas i još uvijek su na repertoaru diskoklubova i tulumu?

Konkretan slučaj zašto pjesma “Kad nema ljubavi” i dalje živi po disko klubovima te kućnim partyjima je zarazan ritam kojeg smo zakopali Zvonimir Dusper Dus i ja. Taj glazbeno blesavi početak pjesme sam sanjao, pa je tako i nastao, taj jedan ton koji se ponavlja dok ne krene melodija pjesme.

— Kakav je danas vaš odnos s glazbom?

Nažalost, slabo pišem pjesme zadnje vrijeme, nadam se da će se to promijeniti. Radio sam neke stvari za dječju glazbu, ali i od toga je prošlo dosta vremena. Postoji neostvorena želja snimiti još jedan CD u rangu svog prvijenca ili barem dobro produciranih i napisanih pet, šest pjesama. Također, nadam se i svirati i snimiti razne udaraljke jer mi je to uvijek bio hobi i ispušni ventil. Dus i ja pokušavamo nešto pomalo zajedno raditi, nadam se da će se iz toga nešto izroditi, ali problem su nam tekstovi... |

JOSIP MIANI PIPI:

Posrećilo nam se iz drugog pokušaja

Josip Miani Pipi dio je trojca koji se proslavio pod imenom Karma. Istarska dance senzacija ostavila je veliki trag, čak i izvan granica Hrvatske...

— Koji je bio vaš prvi doticaj s danceom, kako ste se upoznali s tim žanrom muzike?

S obzirom da sam svoje djetinjstvo proveo većinom u Istri, prisustvo talijanskih radija i TV-a uvelike su utjecali na moj glazbeni ukus. Pohađajući glazbenu školu klavira, isprofilirao se i moj ukus dance glazbe slušajući Kraftwerk, Jean Michel Jarrea, Depeche Mode, u biti spoj eksperimentalne glazbene elektronike i beatova. Spomenuo bih producenta Claudija Cecchetta koji je u to vrijeme harao hiperprodukcijom po Italiji. Uslijedili su i iskoraci u kasnijem periodu poput Gigija d' Agostina i ostalih producenata stvaralaca iz iste ekipe.

— Najpopularnija pjesma Karme na Spotifyju je „Sedam dana“ – koja se priča krije iza nastanka tog hita?

Radeći na našem prvom albumu, krenuli smo sa promoviranjem singla “Bio si mi sve”, međutim, posrećilo nam se iz drugog pokušaja pjesmom “Sedam

dana”. Uvijek je teško procijeniti koja će pjesma postati hit, publika i radiji su odlučili. Bilo je enormno želja za tom pjesmom. Na početku nam je, uz Menart, velika medijska podrška u biti neočekivano bio Pink TV koji je gledan po cijeloj dijaspori što je pokrenulo i ubrzalo naš medijski rast. Uslijedili su koncerti i po 4 nastupa tjedno po cijelom teritoriju bivše Jugoslavije, Češke, Slovačke...

— Što je (bilo) najbitnije za dobru dance pjesmu?

Formule nema, kao autor mogu reći da uvijek gledam da je ključna fraza u refrenu catchy, odnosno lako pamtljiva melodijski i tekstualno. Pazim da se slogovi u kiticama brojčano poklapaju radi pamtljivosti melodije. Što se tiče aranžmana i konstrukcije pjesme, uvijek smo slijedili trenutne trendove, jak ritam, dobar kick, dobra synth melodija glavne fraze koja slijedi melodiju refrena... O tome mogu pričati danima!

— Kako danas gledate na razdoblje devedesetih u domaćoj glazbenoj sceni, što je primjerice bilo bolje u odnosu na današ?

E.T. su “probili led” i pokrenuli domaću dance scenu. Uslijedilo je puno izvođača koji su se pridružili tom žanru, nastavilo se s Colonijom i kasnije s

Karmom. Bilo je kvalitetnih melodija i poruka u pjesmama. Danas, u odnosu na to razdoblje, uz dužno poštovanje svima, ne vidim nekog velikog napretka u domaćoj dance sceni. Generalno, domaća scena se profilirala i ostala na kvalitetnom popu, uz velike napretke u produkciji i osjećaja za melodiju. Je li bolje ili slabije u odnosu na 90-te? Mogu suditi samo za dance žanr: postoji ogroman broj kvalitetnih dance producenata iz ove regije koji haraju u inozemstvu više nego kod nas i nemaju nekog velikog mainstream medijskog prostora na domaćem terenu. Pohvale našim autorskim agencijama koje se i dalje trude promovirati naše izvođače u svijetu. Tekstualno gledano, što se tiče dance žanra, primjećujem pad kvalitete gledajući srž i poruke u pjesmama. Ali, kako kažu, o ukusima se ne raspravlja, čast izuzecima.

— Zbog čega su neke od pjesama iz tog razdoblja preživjele do danas i još uvijek su na repertoaru diskoklubova i tuluma?

Melodija, jasna poruka u tekstu, pamtljivi i nekomplirani catchy refreni.

— Kakvu glazbu radite danas? Postoje li neki planovi i/ili neostvarene želje na glazbenom polju?

Svestrani autor sam, trenutno radim na više projekata orkestralne naravi. Nisam definitivno odustao od stvaralaštva. Svi smo mi u potrazi za kakvom karizmatičnom i upadljivom osobom ili grupom u kojoj ćemo prepoznati potencijal i prezentirati je široj javnosti. Ukratko, planova ima i to su naše neostvarene želje koje pretvaramo u stvarnost. |

MIRO BULJAN:

LJUBAV I STRAST pokretač su svega u životu

Jedan od najproduktivnijih i najuspješnijih hrvatskih autora pop i zabavne glazbe, Miro Buljan, s dvadesetak godina započinje rad u tonskom studiju, gdje pronalazi najbolji način svog kreativnog izraza...

— Koji je bio vaš prvi doticaj s dance glazbom?

Ljubav, strast i snovi su pokretač svega u životu. Oni su me na nekoj energetskej razini doveli točno tu gdje sam sada i gdje sam i htio biti. Počeo sam krajem osamdesetih, početkom devedesetih volontirati u studiju Senne M... Bilo je tu svega. Kad smo počeli raditi, tehnološki gledano iz današnje perspektive, to su bile danas užasno zastarjele stvari.

— Kako je došlo do suradnje s ET-jem, pogotovo na hitu „Tek je 12 sati“?

Oni su prije mene bili kao i ja, totalno zapadni zvuk. Rap bria iz tog vremena, Darko i Adonis bili su najžešći reperi, a Ivana je bila štovateljica Whitney Houston. Ja sam u taj njihov užasno amerikanizirani mentalni sklop donio neki svoj pristup. Tada sam uključio balkanajzer! Neke sam svoje melodije ugrao u

njihove i zajedničkom smo sinergijom uspjeli napraviti mala remek-djela koja i dandanas traju, od "Tek je 12 sati" na dalje. Jer, da nije bilo toga, sumnjam da bi se ovaj hit uopće dogodio, budući da su oni bili užasno američki orijentirani, a pjevali bi na engleskom. Tako se sve poklopilo. Jedino mi je žao što su im karakteri bili, onako, mladenački nabrijani, pa nisu mogli opstati malo dulje (smijeh). Ali, tako je kako je.

— Kako iz današnje perspektive gledate na to razdoblje u hrvatskoj glazbi?

To je tad bilo in, pa sam napravio puno dance produkcija i projekata. I u nekim intervjuima su me nazivali kraljem dancea, a ja s danceom nemam veze, ja sam teški roker! (smijeh) Kad je dance zamro, stao je, jer sve ima svoje uspone i padove. Onda se vratio povratak akustične svirke, pa je žižu interesa došao mirniji pop. Tu sam napravio velike suradnje s Tonyjem Cetinskim, s Tošom Proeskim koji su moji intimni vrhunci. To je glazba u kojoj najviše uživam, gdje se svira, gdje je šareno, gdje su bogate harmonije, gdje nije sve ponavljanje.

— Zbog čega su neke od pjesama iz tog razdoblja preživjele do danas i još uvijek su na repertoaru diskotekova i klubova?

Kad pogledaš, to je simpatičan trash. Nije to trash glazba, već vizualizacija tog vremena, funky je nekako. Mislim da se naziva tako prvenstveno zbog spotova. ET se izdvojio tu, oni su posebna priča jer su ulagali u spotove. Za ono je vrijeme to bilo na nekoj višoj razini. Vidiš, klinci to i danas vole. Meni je mali u osnovnoj školi i kaže, tata, pa svi znaju ove tvoje pjesme iz devedesetih!

— Kako danas izgleda vaša glazbena svakodnevica, koji su vam glazbeni planovi i želje?

Kako je bila korona nisam previše radio s izvođačima, stoga imam jako puno pjesama. Mnoge su mi pjesme neprekidno u rotaciji, ljudi ih vole i generiraju određenu količinu prihoda koja mi omogućuje da živim manje u stresu i da se ne moram trgati svaki dan. |

NEVEN PALEČEK PAPAGENO: Devedesetih je bilo bolje

Svestrani Neven Paleček Papageno nije samo dance izvođač i autor. I danas ga pokreću glazba, ritam i melodija...

— Koji je bio vaš prvi doticaj s dance glazbom?

Svoj prvi doticaj s dance glazbom imao sam kad započevši suradnju s **Guidom Mineom** koji je predložio da ideju za pjesmu na motivu **Mozartove** “Čarobne frule” napravimo u opera dance stilu.

— Koautor ste pjesme “23. prosinac” u izvedbi Tonyja Cetinskog – kako je nastala pjesma?

“23. prosinac” je također nastalo u suradnji s Guidom, za vrijeme jednog noćnog jedrenja pod nebom punim zvijezdama. Inspirirana je ratnim vremenima kada su mnogi ostali bez svojih najdražih.

— Što je (bilo) najbitnije za dobru dance pjesmu?

Dobar ritam, pjevna melodija i intrigantan tekst.

— Kako danas gledate na razdoblje devedesetih u domaćoj glazbenoj sceni, što je primjerice bilo bolje u odnosu na danas?

Sve je bilo bolje, opuštenije, družili smo se međusobno. Danas imamo ljubije i trku za novcem.

— Zbog čega su neke od pjesama iz tog razdoblja preživjele do danas i još uvijek su na repertoaru diskoklubova i tulumu?

Zato što su dobre. Dobra pjesma dugo živi i može se uklopiti u sve trendovske stilove.

— Kakvu glazbu radite danas? Postoje li neke neostvarene želje na glazbenom polju?

U planu mi je snimiti još dosta pjesama, u ovom trenu sam potpuno zaokupljen svojom opernom karijerom. |

SANDI CENOV:

DRUŽENJE je osnova glazbeničkog života

Vječni mladić domaće glazbe Sandi Cenov prisjeća se razdoblja devedesetih, nastanka hitova i odnosa među glazbenicima...

— Pamтите li svoj prvi doticaj s dance glazbom?

Prvo po čemu pamtim to ludo vrijeme i moj prvi doticaj sa tim pravcem glazbe bio je zapravo iskreni entuzijazam članova grupe Electro Team (E.T.). Druženje glazbenika bilo je osnova tog glazbeničkog života, pa smo često nešto pili, družili se i pričali. Taj sjaj u njihovim očima bio mi je signal da će se dogoditi nešto veliko, a kad smo napravili remix moje pjesme “Ljubav za sve”, to se i dogodilo.

— “Malena” je vaša najpopularnija pjesma na Spotifyju, rado se sluša i danas – kako je nastala, koja se inspiracija krije iza nje?

Malena nema neke veze s danceom, jer je klasična balada, nastala je još davnih dana u srednjoj školi. Inspirirana je stvarnim događajem i do srži je iskrena, pa je to, kako se čini, prava formula za bezvremensku pjesmu.

— Što je (bilo) najbitnije za dobru dance pjesmu?

Najbitniji su bili taj entuzijazam i pozitivna energija kojima smo začinili svaki tren u studiju, pa tako i svaku pjesmu. Druženje, sugestije, fascinacija svjetskim facama tog doba – i to je to.

— Kako danas gledate na razdoblje devedesetih u domaćoj glazbenoj sceni, što je primjerice bilo bolje u odnosu na danas?

Kao što sam već ranije spomenuo – druženje. Tog danas ima u puno manjoj mjeri, bili smo “svi za jednog, jedan za sve”. Zvuči izlizano, ali zaista je bilo tako.

— Zbog čega su neke od pjesama iz tog razdoblja preživjele do danas i još uvijek su na repertoaru diskotekova i tulumova?

Mislim da je tajna u tome što nismo kalkulirali i mislili na uspjeh i zaradu. Radili smo to iz srca i dan danas kad čujem neku pjesmu iz tog doba osjetim to dječjačko veselje s kojim smo tada radili te pjesme.

— Na čemu danas radite, kakvu glazbu danas stvarate?

Pop glazbu bez nepotrebnog filozofiranja. Zapravo, citirao bih tu pokojnog Dinu Dvornika koji je jednom rekao da je sve ono uz što se ljudi dobro zabavljaju – dobra zabavna glazba. Volim i rado se sjećam tog dance perioda u svojoj karijeri, ali ne volim se opterećivati starom slavom. I dan danas stvaram glazbu sa istom strašću i smatram da je to jedina ispravna formula za zadovoljstvo, bez obzira na te lude dane iz devedesetih. |

SENNA M:

Želio sam da se ljudi NASMIJU I ZABAVE

Senad Galijašević, odnosno Senna M danas je daleko od glazbe, ali rijetko koji dobar tulum može proći bez dva ili tri njegova dance hita...

— Koji je bio vaš prvi doticaj s danceom, kako ste se upoznali s tim žanrom muzike?

Kad sam pravio prvu pjesmu, “16 godina“, nisam ni znao kako se zove taj stil. Tek sam kasnije doznao da je to dance, ali mi je bila želja da se u našim diskotekama pleše “na našem jeziku”.

— Koja se priča krije iza nastanka hita „Tuc tuc“ koja je vaša najpopularnija pjesma na Spotifyju?

Bila mi je interesantna igra riječi. Kad s ustima imitiraš bas bubanj to zvuči “tu, tu, tu”, a ona mala činela “c, c, c” i kad to dvoje spojiš dobiješ tuc-tuc! Zapravo, želio sam da se ljudi nasmiju i zabave!

— Što je (bilo) najbitnije za dobru dance pjesmu?

Nema pravila, ali po osjećaju i iskustvu treba biti ritmična, imati pamtljive

riječi i lijepu melodiju. Izgleda jednostavno, ali jako je teško sve to uskladiti. Obično sam znao raditi na pjesmi mjesecima, razmišljati o njoj i testirati je kod publike.

— Kako danas gledate na razdoblje devedesetih u domaćoj glazbenoj sceni, što je primjerice bilo bolje u odnosu na danas?

Sve je bilo bolje, ljudi su bili gladni nečeg novog, a posebno domaćeg! Mislim da je danas neko zasićenje ogromnim brojem novih izvođača koji traju po par dana...

— Zbog čega su neke od pjesama iz tog razdoblja preživjele do danas i još uvijek su na repertoaru diskotekova i klubova?

Nemam odgovor, ali ima nešto u čaroliji tog vremena i atmosfere koju smo mi, pioniri tog doba, stvorili.

— Postoje li neki planovi i/ili neostvarene želje na glazbenom polju?

Ne bavim se glazbom više. Možda nekad opet, ali... |

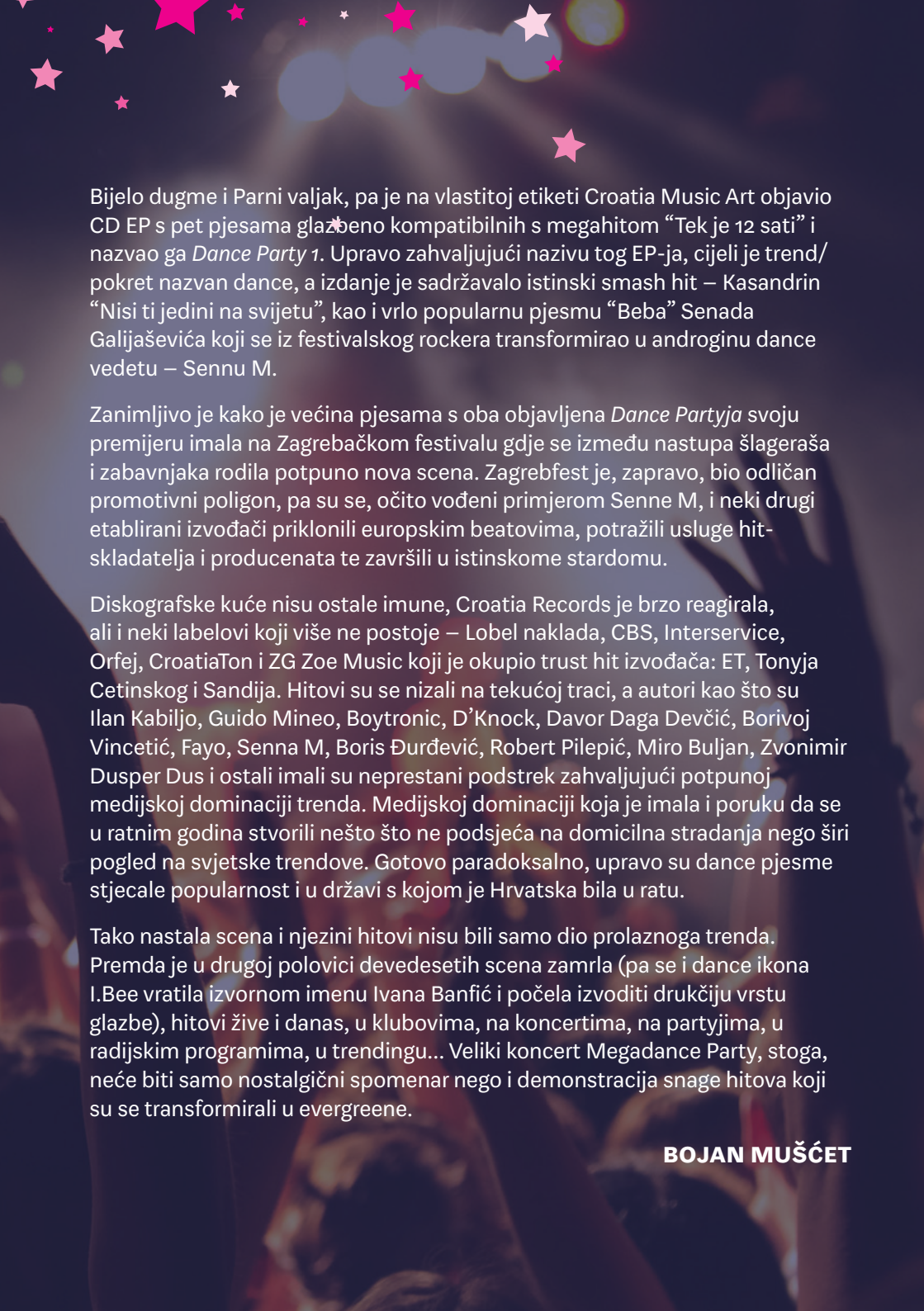
DANCE: OD TRENTA DO EVERGREENA

Indikativno je kako četvrt stoljeća u Hrvatskoj nije niknuo autohtoni novi žanrovski fenomen koji bi hrvatsku glazbu mogao plasirati i izvan teritorijalnih granica. Prije trapa svjedočili smo velikom bumu klapske i tamburaške glazbe temeljene na tradicionalnim zasadima, no kad je posrijedi hitoidnost, produkcija, masovnost, komercijalnost, graviranje svjetskih trendova, međunarodni potencijal, kao i lansiranje renomiranih vokalnih solista, zvijezda, ali i skladatelja i tekstopisaca, onda je to zasigurno ono što prepoznamo pod titulom dance.

Hrvatski dance ima prilično unikatnu priču: nastao je usred rata, 1992. godine kad je Electro Team, zagrebačka reperska družina u postavu uvrstio pjevačicu Ivanu Ranilović Vannu koja je otpjevala hrvatske partiture antiratne skladbe “Molitva za mir”. Pjesma je dodana na kasetno izdanje njihovoga eponimnog prvijenca i posve se razlikovala od cjelokupne domoljubne produkcije (s izuzetkom razorne plesne budnice Croatian Liberation Fronta “Croatia’s Gotta Be Free” s nedvosmislenim refrenom: “Fuck Slobodan Milošević!”), kombinirala je američke rap natruhe i rastući euro beat koji se penjao top-ljestvicama zahvaljujući izvođačima kao što su Snap!, La Bouche, 2 Unlimited, Culture Beat, DJ Bobo i Dr. Alban.

Veliki uspjeh te pjesme promijenio je žanrovski pravac Electro Teama i s pomoću savjeta Dina Dvornika te uz produkcijску nadgradnju Mire Buljana snimaju sljedeće godine ultimativni hit “Tek je 12 sati”. Na prvoj dodjeli Porina, bend je s tim hitom osvojio dva kipića – za najbolju izvedbu grupe s vokalom i najbolji videoclip i praktički postavio temelje za dance euforiju.

Poznati menadžer Vladimir Mihaljek Miha prepoznao je potencijal trenda, kao i uostalom dvadesetak godina ranije kada je u zvjezdanu orbitu gurao Time,

Bijelo dugme i Parni valjak, pa je na vlastitoj etiketi Croatia Music Art objavio CD EP s pet pjesama glazbeno kompatibilnih s megahitom “Tek je 12 sati” i nazvao ga *Dance Party 1*. Upravo zahvaljujući nazivu tog EP-ja, cijeli je trend/pokret nazvan dance, a izdanje je sadržavalo istinski smash hit – Kasandrin “Nisi ti jedini na svijetu”, kao i vrlo popularnu pjesmu “Beba” Senada Galijaševića koji se iz festivalskog rockera transformirao u androgina dance vedetu – Sennu M.

Zanimljivo je kako je većina pjesama s oba objavljena *Dance Partyja* svoju premijeru imala na Zagrebačkom festivalu gdje se između nastupa šlageraša i zabavnjaka rodila potpuno nova scena. Zagrebfest je, zapravo, bio odličan promotivni poligon, pa su se, očito vođeni primjerom Senne M, i neki drugi etablirani izvođači priklonili europskim beatovima, potražili usluge hit-skladatelja i producenata te završili u istinske stardomu.

Diskografske kuće nisu ostale imune, Croatia Records je brzo reagirala, ali i neki labelovi koji više ne postoje – Lobel naklada, CBS, Interservice, Orfej, CroatiaTon i ZG Zoe Music koji je okupio trust hit izvođača: ET, Tonyja Cetinskog i Sandija. Hitovi su se nizali na tekućoj traci, a autori kao što su Ilan Kabiljo, Guido Mineo, Boytronic, D’Knock, Davor Daga Devčić, Borivoj Vincetić, Fayo, Senna M, Boris Đurđević, Robert Pilepić, Miro Buljan, Zvonimir Dusper Dus i ostali imali su neprestani podstrek zahvaljujući potpunoj medijskoj dominaciji trenda. Medijskoj dominaciji koja je imala i poruku da se u ratnim godina stvorili nešto što ne podsjeća na domicilna stradanja nego širi pogled na svjetske trendove. Gotovo paradoksalno, upravo su dance pjesme stjecale popularnost i u državi s kojom je Hrvatska bila u ratu.

Tako nastala scena i njezini hitovi nisu bili samo dio prolaznoga trenda. Premda je u drugoj polovici devedesetih scena zamrla (pa se i dance ikona I.Bee vratila izvornom imenu Ivana Banfić i počela izvoditi drukčiju vrstu glazbe), hitovi žive i danas, u klubovima, na koncertima, na partyjima, u radijskim programima, u trendingu... Veliki koncert Megadance Party, stoga, neće biti samo nostalgični spomenar nego i demonstracija snage hitova koji su se transformirali u evergreene.

BOJAN MUŠČET

UVODNI TEKST I INTERVJU:

Josip Radić

ZAKLJUČNI TEKST:

Bojan Mušćet

AUTORI FOTOGRAFIJA:

Igor Kelčec, Vedran Peteh/Cropix, Matej Grgić i privatne arhive autora

Izdavač je uložio sve napore pri identifikaciji autora fotografija – ukoliko smatrate da vaš rad nije potpisan, javite se na press@hds.hr i rado ćemo vas navesti na našem webu i eventualnim budućim izdanjima knjižice

DIZAJNER VIZUALA MEGADANCE PARTY:

Siniša Mareković

DIZAJN IZDANJA MEGADANCE PARTY AUTORI:

Emil Šimik

UREDNIK IZDANJA:

Milan Majerović-Stilinović

IZDAVAČ:

HDS ZAMP

Heinzelova 62a

10000 Zagreb

WWW.ZAMP.HR | WWW.HDS.HR

HDSZAMP

Glas autora!

WWW.ZAMP.HR | WWW.HDS.HR